

tillade mig at opfordre det høie Thing til at følge Flertallets Indstillinger.

Bertelsen (Hjørring Amts 5te Valgkreds): Det vil vistnok ikke blive modsagt af Noget, at dette er et af de vigtigste Lovforslag, som Rigsdagen kan faae at behandle, idet det ikke alene vedrører en af Landets vigtigste Indtægtskilder, men ogsaa Menneskers og Dyrs Sundhed, og det er saaledes ikke uden Grund, at det har tilbraget sig megen Opmærksomhed, saavel i Rigsdagen som udenfor denne. Det er derfor heller ikke uden Grund, at man søger at faae alle Forhold klarede, for at man kan vide, hvorledes Loven vil virke, naar den træder ud i det praktiske Liv, thi det er jo derpaa, det kommer an. Der er saaledes et Spørgsmaal, jeg har spejdet efter at faae Forklaring paa, baade under Behandlingen her og fra Udvalgets Side, og det er et Forhold, som gaar igennem saa at sige alle Lovforslagets Paragrafer og samtlige de stillede Forslag, og det er: Hvad forstaar man ved Politi og ved Polititilshyner med Overholdelse af de paabudte Foranstaltninger? Det er et Spørgsmaal, der absolut bør klares. Tidligere har man jo nok vidst, hvad der forstaaes ved Politi, men det er Noget, man ikke rigtig veed længere. Før har man jo vidst, at der ved Politi ude paa Landet forstodes Politimesteren, Sognekogderne og de kommunale Politibetjente, men nu er der kommet en Institution til, som har bragt Uro og Gjæring overalt i Stedet for Fred, nemlig Gendarmerne. Det er os nemlig i mange Forhold uklart, om de høre under Politiet eller ikke, og forinden man gaar ind paa en saadan Udvidelse af Loven af 29de December 1857, bør dette Spørgsmaal klares. Nu kan man nok spørge: Hvorfor skal det klares nu, paatrænges det sig saaledes? Ja, jeg skal nævne Tilfælde, der høre under Indenrigsministeren, og andre Tilfælde, der høre under en anden Minister, som bevise, hvorfor det maa klares. Jeg skal for det første nævne Tilshyner med Fattighuse, med Fattiglemmer, hvorledes de have det, hvorledes de leve. Mange Steder, hvor der er en ivrig Politimester, bruger man nu Gensdarmene til at undersøge disse Forhold, og naar man kan bruge Gensdarmene til at undersøge disse Forhold, nemlig Menneskers Forhold, deres Sundhedsforhold osv., hvorledes de leve, kan man jo ogsaa bruge dem til at undersøge Dyrenes Forhold. Det er iøvrigt Noget, der mange Steder har medført mange Forvillinger og mange Ubehageligheder for Sogneraadene, ligesom ogsaa betydelige Omkostninger, som ganske vist ikke vilde være komne, dersom man havde havt

Sagkyndige til at se paa disse Forhold. En anden Ting skal jeg nævne, og det er, at hvor der er en tjenstvirig Politimester, sender han ofte Gensdarmen ud for at efterse Folks Studsmaalsbøger, og det gjøre disse mange Steder uden først at henvende sig til vedkommende Husbond, idet de uden videre opløse Folkene paa Marken og føre dem med sig fra deres Arbejde hen i Karlekammeret, eller hvor det er, for at Studsmaalsbøgerne kunne blive eftersete. Jeg tør nu paastaa, at ingen Politimester har Ret til at gjøre dette, men det er sket. Hvorfor tier Befolkningen dertil? Det gjør den, fordi den veed, den ellers i heldigste Tilfælde kun opnaaer, at vedkommende Politimester eller Gendarm maasse faaer lidt Tilrettevisning. Ved Behandlingen af Lovforslag i de sidste Aar her i Rigsdagen, som have taget dette Spørgsmaal om Politimyndighed og Polititilshyn op, er man ogsaa som Følge af de Kjendsgjerninger, der foreligge, gaaet meget varjvmt frem. Saa er der et andet Tilfælde, der ligeledes hører under Indenrigsministeren, nemlig Kunstsmørloven, for at bruge et kort Udtryk. Der staar i den, at det er Kontrollen, der har Tilshyner, og det er med Billie, at man har indført Ordet „Kontrollen“ paa mange Steder for at udelukke Politiet. Men hvorledes har Politiet taget denne Sag enkelte Steder, navnlig lige overfor os, og saavidt mig bekjendt ogsaa lige overfor Andre, der bo ved Limfjorden? Det hedder jo nok efter en gammel Talemaade, at de, der bo ved Limfjorden, bo nord for Lov og Ret, men jeg mener nu ikke, man skal holde denne Talemaade i Hævd og Ære og Kraft. Denne Lov er nu bleven benyttet saaledes, at enkelte Politimestre have sendt Gensdarmen ud til den eller den Mand, som driver et Meieri med fremmed Hjælp, for at efterse, om han ogsaa har denne Tavle eller Meierilov ophængt i Lokalet. Vedkommende Mand siger Nei til Gensdarmene: „J faae ikke Lov til at komme ind, hvis I ville ind, maa I gjøre det paa egen Regning“. Gensdarmene gaa saa og komme igjen første Gang og anden Gang og saa fremdeles, og dersom vedkommende Eier alligevel ikke vil give dem Tilladelse til at se Meieriet, maa han gjøre en à to Rejser til Thinget og med Loven i Haanden kæmpe med Politimesteren for at undgaa Gensdarmenes Tilshyn. Saa er der endelig Maskinloven, under hvis Behandling i Udvalget ogsaa dette Spørgsmaal reistes. Det var mig, der reiste det Spørgsmaal: Hvad forstaaes der ved Politiet, forstaaer man derved Politiet, som man hidtil har forstaaet det, eller gaa Gensdarmene ogsaa